

ПРОБЛЕМИ РИНКУ ПРАЦІ В УКРАЇНІ

Шагарова І., студентка групи ФТ-73

Ринок праці - суспільно-економічна форма руху трудових ресурсів. Як економічна категорія ринок праці представляє собою систему виробничих відносин між робітниками, підприємцями і державою, по-перше, з приводу обміну індивідуальної здібності до праці на фонд засобів, необхідних для відтворення робочої сили, та, по-друге, з приводу розміщення робітників в системі суспільного розподілу праці у відповідності до законів товарного виробництва та обороту.

На практиці ринок праці сприймається як механізм виявлення і погодження попиту і пропонування на робочу силу, тобто цей ринок має спільні риси з іншими складовими загального ринку. е попит, пропозиція, ціна.

Суть відмінності від інших ринків у тому, що для робітника продаж робочої сили, її ціна, служать, як правило, основним джерелом життєдіяльності. Тому продаж робочої сили не можна відкласти на тривалий час, чекаючи більш сприятливого співвідношення попит-пропозиція. Рівень заробітної плати може гарантуватися тільки державою, шляхом встановлення граничних правових норм (тарифні ставки, ставки оплати праці, тривалість робочого часу, оподаткування та ін.).

За останні роки чотири процеси докорінно змінили у розвинутих країнах стан ринку праці:

- Зростання профспілок (зрівняння влади між працівником та роботодавцем)
- Послаблення соціальних недоліків (закон про соціальне страхування, житлове будівництво, медицина, освіта...)
- Держава взяла на себе відповідальність за рівень виробництва (зниження податків або збільшення видатків з бюджету, або і те і інше. Таким чином держава збільшує попит і нарощує виробництво)
- У провідних державах зник старомодний підприємець, на зміну якому прийшов менеджер, корпоративний бюрократ.

Процес становлення ринку праці в Україні супроводжується посиленням його сегментації.

В посиленні сегментації ринку праці на сучасному етапі беруть участь різні фактори, зокрема структурні зміни в економіці, поява альтернативних форм господарювання і власності, спад виробництва і зниження життєвих стандартів українців.

На відміну від дуалістичної моделі західних ринків, українському ринку праці властива три секторна модель, яка охоплює: зайнятих в офіційній економіці; зайнятих в неофіційній економіці та зайнятих одночасно в офіційній та неофіційній економіках.

В основі зрушень на ринку праці України лежить декілька процесів. В Україні на рубежі 90-х років почалися процеси формування багатоукладної економіки, створення нових організаційних форм. Економіка в цілому стала більш відкритою. Починається приватизація, тобто зміна форми власності. Але й донині за кількістю зайнятих домінує державний сектор.

Приватна власність набуває найбільшого поширення у сфері торгівлі. Основна частка працюючих в умовах приватної власності займається посередницькою діяльністю. Це справляє своєрідний вплив на ринок праці.

У приватних організаціях регламентація трудових режимів доповнюється більшою самостійністю і ширшим простором виявлення ініціативи. Такі організації мають більші можливості для диференціації та підвищення заробітної плати.

Процес української приватизації веде до негативних наслідків. Насамперед - це поширення нелегальної діяльності. Поряд із збагаченням одних прошарків населення, інші ще більше відлучаються від матеріальних цінностей. З приватизацією пов'язано і збільшення безробіття.

Інший важливий фактор - це спад виробництва та гальмування структурної перебудови економіки. Проявом його є:

- Високі темпи спаду виробництва і продуктивності праці.
- Темпи спаду виробництва десятикратно перевищують темпи скорочення зайнятих.
- Гальмування структурної перебудови економіки стримує появу на ринку праці конкурентоспроможних груп працівників. Воно консервує неефективні виробництва, більшість з яких знаходиться на грані банкрутства, дає можливість утримувати на підприємствах величезний масив прихованого безробіття.

Важливим є також загострення суперечностей між ціноутворенням на товарних ринках та ринках праці, між товарним та грошовим потоками кругообігу.

Жахливими стали затримки у виплаті заробітної плати, пов'язані, між іншим, з прорахунками грошової та інвестиційної політики.

Зворотною реакцією з боку населення став пошук форм пристосування до нових умов. Це розширення пропозиції своєї робочої

сили за рахунок вторинної зайнятості, участі в неформальній економіці, сільськогосподарській праці на земельних ділянках тощо.

Завданням сучасного етапу в сфері регулювання зайнятості є перехід до активної політики на ринку праці, яка, на жаль, не здійснюється зараз. В основу має бути покладена модель управління, центральними елементами якої є основні регулятори ринкової організації праці.

Пріоритетними напрямками реформування українського ринку праці є вдосконалення системи оплати праці, розширення можливостей отримання населенням офіційних основних і додаткових доходів, соціальна підтримка окремих груп; підвищення якості та конкурентоспроможності робочої сили; сприяння ефективним і доцільним переміщенням працездатного населення; запобігання зростанню безробіття через створення робочих місць за рахунок різних джерел фінансування, впровадження механізмів звільнення і перерозподілу зайнятих, реструктуризації економіки і піднесення вітчизняного виробництва.

Наук. кер.- ст. викладач Сахно П. І.

ДОСЛІДЖЕННЯ КРИМІНОЛОГІЧНИХ ПРОБЛЕМ ШАХРАЙСТВА

Коваленко І., студентка групи Ю-74

У даний час в Україні відбуваються корінні економічні, соціальні та політичні перетворення, спрямовані на побудову демократичної і правової держави. Ці процеси протікають непослідовно, суперечливо, що разом з негативною спадщиною минулого істотно впливає на всі сторони соціальної дійсності, у тому числі і на злочинність. У порівнянні з 2000-м роком її рівень значно підвищився, змінилася і її структура, найбільша питома вага в якій саме корисливих злочинів. Серед останніх же спостерігається стійке абсолютне і відносне зростання злочинів проти власності, а серед них - злочинів проти приватної власності громадян. І хоча число таких посягань дещо знизилося, їх динаміка в даний час викликає тривогу. Між тим право приватної власності Конституцією України 1996 р. проголошується непорушним (ст.41). Ніхто не може бути протиправно позбавлений права власності. На державу покладено обов'язок всебічно (в тому числі і кримінально-правовими засобами) захищати права всіх суб'єктів власності.

Незважаючи на те, що домінуюче становище серед злочинів проти приватної власності громадян займають крадіжки, в останні роки зріс і рівень грабежів, розбоїв, шахрайств.